

SYLLABUS I LËNDËS: Letërsi moderne I

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë
Titulli i lëndës:	<i>Letërsi moderne I</i>
Programi:	Gjuhë dhe letërsi shqipe
Niveli:	Studimet themelore
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I tretë
Numri i orëve në javë:	3
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	10:00 – 12:15
Mësimdhënësi i lëndës:	prof. asoc. dr. Teuta Vinca Kafexholli
Të dhënat kontaktuese:	teuta.kafexholli@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Ky kurs u mundëson studentëve njohjen me letërsinë moderne shqipe, pra deceniet e para të shekullit XX, duke përfshirë këtu njohjen e rrymave, individualizimin krijues të këtyre përfaqësuesve në letërsinë shqipe, shfaqjen dhe konsolidimin e të gjitha formave letrare, si dhe kahjet e mendimit teorik-kritik për problemet e letërsisë, por edhe të kulturës nacionale në përgjithësi. Përveç kësaj, studentët do të pajisen me dije dhe shkathtësi, që t'ua mundësojë atyre hulumtimin, analizimin e studimin e pavarur të teksteve letrare.
Qëllimi i lëndës:	• Njohja e letërsisë moderne shqipe dhe aftësimi për njohjen e konteksteve që kanë ekzistuar në kulturën shqipe në deceniet e para të shekullit XX. • Përvetësimi i diturisë së përgjithshme ndaj krijimeve letrare në letërsinë shqipe që nga fillimi i shekullit XX me veprat më të njohura letrare dhe përfaqësuesit më të denjtë të kësaj periudhe. • Aftësimi për debatimin e vlerave letrare.
Rezultatet e të nxënit:	Studentët do të jenë në gjendje: • Të njohin autorët dhe format e periudhës përkatëse. • Të njohin konceptet substanciale të zhvillimit të letërsisë, kryesisht në letërsinë shqipe.

	• Të njohin dhe dallojë format e strukturat letrare – prozë, poezi, dramë – në kuadër të shfaqjes dhe konsolidimit të tyre, si dhe rrymat e mendimit teorik e kritik për letërsinë dhe kulturën shqipe në përgjithësi. • Të arrijnë të hartojë dhe zhvillojë analiza, interpretime, studime të pavaura për letërsinë, tekstet dhe autorët e veçantë në kuadër të lëndës, por edhe jashtë saj. • Ta plotësojnë korpusin e njohjes dhe studimit të letërsisë nacionale dhe ta shtojë kreativitetin hulumtues në fushën e shkencave humane në përgjithësi.		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	5	10
Kollokfiume, seminare	1	3	3
Detyra të shtëpisë	4	3	12
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	2	5	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	1	3	3
Projektet, prezantimet ,etj	1	7	7
Totali			150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata të kombinuara, si: shpjegim – sqarim, ushtrime, analiza tekstore e shkencore, diskutime, punë në grupe, demonstrime dhe interpretime, shtruarje e shqyrtim idesh, hartime krijuese, vetë hulumtuese etj. Këto do të jenë pjesë kryesore për punën e vlerësimit dhe mënyrën apo metodologjinë e të ligjëruarit. Varësisht nga tema mund të organizohen dhe realizohen përmes komunikimit interaktiv, ligjërata në modelin		

	klasik, përmes (kompjuterit dhe projektorit) etj. Këto edhe mënyra të tjera të ligjëruarit kërkojnë kushte të mira, si ndriçim në klasë, numri i studentëve të jetë sipas standardit të parapara, të kemi internet dhe elemente të tjera elektronike, të cilat mundësojnë realizimin e koncepteve teorike dhe praktike.
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi do të bëhet duke u mbështetur në, vlerësimet me shkrim (dy teste gjatë vitit akademik), seminare, detyra të shtëpisë, angazhime në klasë dhe në testin përfundimtar që do të jetë me shkrim dhe komunikim. Pikët e vlerësimit: 1. Testi i parë: 1-30 pikë 2. Testi i dytë: 1-30 pikë 3. Vijimi i rregullt dhe aktiviteti në klasë: 1-10 pikë 4. Vlerësimi i fundit testi përfundimtar (pyetje-përgjigje gojarisht): 1-30 pikë. 5. Totali: 100 pikë Vlerat e pikëve: 51-60 = 6 61-70 = 7 71-80 = 8 81-90 = 9 91-100 = 10 Studentët me rezultat të përgjithshëm nën 50 pikë nuk mbërrijnë notën kaluese.
Literatura	
Literatura primare:	Sabri Hamiti, <i>Letërsia moderne shqipe</i>, Shtëpia Botuese Universitare “UET Press”, Tiranë, prill, 2013. Grup autorësh: <i>Historia e letërsisë shqiptare</i>, “Rilindja”, Prishtinë, 1989. Robert Elsie: <i>Historia e letërsisë shqiptare</i>, “Dukagjini”, Pejë, 2011. Rexhep Qosja: <i>Asdreni- Jeta dhe vepra</i>, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 1972. Rexhep Qosja, <i>Prej letërsisë romantike deri te letërsia moderne</i>, Instituti Albanologjik, Prishtinë, 2010.
Literatura shtesë:	Eqrem Çabej, <i>Për gjenezën e literaturës shqipe</i>, në “Studime gjuhësore”, vëllimi V, “Rilindja”, Prishtinë, 1988. Grup autorësh: Gjergj Fishta

	Sali Bashota, <i>Proza e filleve të modernitetit</i>, PEN Qendra e Kosovës, Prishtinë, 2006. Mendimtarë shqiptarë, <i>Plagët tona</i>, DiJa, Prishtinë, 2000.
--	---

Plani i dizajnuar i mësimi:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	Vështrim i përgjithshëm historik dhe letrar i gjysmës së parë të shekullit XX. Letërsia paramoderne shqipe - Poetët e periudhës kalimtare (Çajupi, Mjeda, Asdreni) - Modernja dhe modernizmi Orijentimet kryesore dhe strukturat letrare	Analizë dhe ushtrime nga një fragment letrar
<i>Java e dytë:</i>	Letërsia pasromantike - Poet i periudhës kalimtare - Autorë të tjerë të fundit të shekullit XIX dhe fillimit të shekullit XX F. Shiroka, L. Gurakuqi. H. Mosi, R. Siliqi. - Thoma Kacori.	Lexime dhe analiza nga veprat e periudhës kalimtare
<i>Java e tretë:</i>	Andon Zako Çajupi - Çajupi dhe krijimtaria letrare pasromantike dhe paramoderne - Jeta dhe pikëpamjet “Baba Tomorri” “Baba Musa lakuriq” “Pas vdekjes”	Lexime dhe analiza nga veprat e Shirokës, Gurakuqit, Mosit, Siliqit, Kacorit.
<i>Java e katërt:</i>	Aleks Stavre Drenova- Asdreni - Poet që u përket njëherësh dy periudhave letrare - Pararendës i poezisë moderne shqiptare - Lirika patriotike dhe shoqërore - Lirike intime “Rreze dielli”, “Ëndrra e lot”, “Psallme murgu”	Lexime dhe analiza nga veprat e Çajupit
<i>Java e pestë:</i>	Ndre Mjeda - Poet paramodern “Andrra e jetës”	Lexime dhe analiza nga veprat e Asdrenit

	Tingëllimat: “Liria”, “Lissus”, “Scodra”	
<i>Java e gjashtë:</i>	Gjergj Fishta - Epi “Lahuta e malcis” - Dramatika e Fishtës: struktura e ligjërimit dramtic “Juda Makabe”	Lexime dhe analiza nga veprat e Mjedës
<i>Java e shtatë:</i>	Gjergj Fishta - Poezitë satirike në veprat poetike “Anzat e Parnasit”, “Gomari i Babatasit” “Mrizi i Zanavet”, motivi atdhetar “Vallja e Parrizit”, analizë	Lexime dhe analiza nga veprat dramatike dhe Lahuta e Gjergj Fishtës
<i>Java e tetë:</i>	Provimi i parë intermediar	Përgatitje dhe përmbledhje të ligjëratave për provimin e parë gjysmësemestral
<i>Java e nëntë:</i>	Faik Konica - Mjeshtër i fjalës shqipe - Romani Dr. Gjilpëra” “Kopshti shkëmbor” “Kritika letrare” “Esejistika”	Lexime dhe analiza nga veprat me poezi të Gjergj Fishtës
<i>Java e dhjetë:</i>	Mid’ hat Frashëri - Vepra kritike “Hi dhe shpuzë”- vepër me prozë - Prozat poetike - Novelat “Plagët tona”	Lexime dhe analiza nga veprave të Faik Konicës
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Fan Noli - Autobiografia - Mërgimi politik - Poezia e Nolit “Israelitë dhe Filistinë”	Lexime dhe analiza nga veprave të Mid’ hat Frashërit
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Ali Asllani - Veprimtaria dhe krijimtaria - Poeti me humor, poezia e dashurisë, patriotike, sociale. - Ndikimi i poezisë popullore në poezinë e Ali Asllani “Hanko Halla”, poemë humoristike	Analizë dhe fragmente nga poezitë, dramat, autobiografia e Nolit

<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Kristo Floqi - Kontributi dhe vendi që zë në letërsinë tonë në periudhën 1912-39. - Krijimtariaja dramaturgjike - Komedia dhe farsa	Veprimtaria krijuese e A. Asllanit. Lexime dhe komente të veprave të tij
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Grup shkrimtarësh të tjerë me trajta neoklasiciste dhe me frymë sentimentale - Foqion Postoli; Milto Sotir Gurra, Anton Harapi - Vedat Kokona; Dhimitër Shuteriqi. Shefqet Musaraj - Lame Kodra; Nexhat Hakiu; Gaspër Pali; - Arshi Pipa; Esad Mekuli, Mustafa Greblleshi, Qemal Draqini.	Lexime dhe komente nga krijimtaria dramaturgjike dhe prozat satirike të K. Floqit
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Përmbledhje e lëndës, rekomandime për organizimin e provimit. Provimi i dytë intermediar	Përmbledhje e lëndës, rekomandime për organizimin e provimit.
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
<i>Studentët duhet t'u përmbahen rregullave të përcaktuara sipas Statutit të UPZ-së, rregulloreve dhe vendimeve të miratuara nga Senati i UPZ-së dhe këshilli mësimor Pritet që secili student të vijë me kohë dhe të marrë pjesë në çdo ligjeratë. Për shkak të natyrës dhe mënyrës së studimit në këtë lëndë, ardhja në mësim dhe pjesëmarrja aktive në diskutim është me rëndësi të veçantë. Studentët janë të obliguar të kenë sjellje të mirë dhe të mbajnë qetësi, si dhe t'i shkyçin telefonat mobilë gjatë ligjëratave.</i>		